

Niels og Peder Hansen

Bogensevej 30
5620 Glamsbjerg

**Miljøgodkendelse på ejendommen, Nedergård,
Bogensevej 30, 5620 Glamsbjerg, CVR.nr.
15598042**

8. september 2010
Sags id: 07/25903

Miljø og Natur
Willemoesgade 15
5610 Assens

Kontaktperson: Dorthe Toft
E-mail: dorto@assens.dk
Dir. tlf.: 64747511

www.assens.dk

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	2
2. Afgørelse: § 12-miljøgodkendelse	3
3. Vilkår for godkendelse	4
4. Retsbeskyttelse	10

5. Bortfald	10
6. Offentliggørelse.....	10
7. Klagevejledning	10
8. Miljøvurdering.....	13
Formål	13
Produktions- og ejerforhold	14
Beliggenhed og planmæssige forhold.....	14
Landskabelige forhold	14
Drift	15
Energi- og vandforbrug	15
Gødningsproduktion og -opbevaring	15
Ammoniaktab fra stald og lager	15
Påvirkning af naturområder med ammoniak	16
Staldlugt	18
Transport.....	19
Lys	20
Støj.....	20
Fluer	21
Rottebekæmpelse	21
Udbringningsarealer	21
Bedste tilgængelige teknik (BAT).....	29
Assens Kommunes vurdering af BAT.....	32
Alternative muligheder.....	32
9. Sammenfatning.....	33
10. Partshøring og offentlighed	33

1. Indledning

Emne	Data
Ansøger	Niels Hansen og Peder Hansen, Bogensevej 30, 5620 Glamsbjerg
Bedriftens navn og adresse	Nedergaard, Bogensevej 30, 5620 Glamsbjerg
Matrikelnummer	7 a, Bukkerup By, Søllested
Virksomhedens art	Landbrugsbedrift med smågrise og slagtesvin
Godkendelsesbetegnelse	§ 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ejer	= ansøger
CHR-nummer	48562
CVR/P	15594082
Kontaktperson	Niels Hansen, 64722448, mob. 20463043
Rådgiver/konsulent	Carsten Nielsen, Patriotisk Selskab,

	Ørbækvej 276, 5220 Odense SØ, tlf. 63155423, mobil: 29362826
Godkendelsesmyndighed	Assens Kommune

Assens Kommune har d. 30. juni 2008 elektronisk via husdyrgodkendelse.dk modtaget ansøgning om miljøgodkendelse af svinebrug på ovennævnte ejendom. Der er søgt om godkendelse til ændring og udvidelse af den eksisterende so- og smågriseproduktion. Udvidelsen skal finde sted i eksisterende bygning, som forlænges 36 meter.

Den tilladte nudrift er på 450 søer, 250 slagtesvin og 12.000 smågrise, svarende til 173,61 dyreenheder (DE). Der søges om godkendelse til 24.000 smågrise og 5000 slagtesvin, svarende til 258,36 DE. Det betyder, at dyreholdet bliver omfattet af § 12 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesloven).

Der rådes over 344,34 ha til udspreddning af husdyrgødning fra 381,59 DE. Udover gylle fra Bogensevej 30 skal arealerne modtage gylle fra ansøgers to andre ejendomme, Dorthealundsvej 3 og Hellen 8, begge 5683 Haarby. Der er beregnet opbevaringskapacitet til 9,8 måneders gylleproduktion.

Det er oplysningerne og beskrivelsen i ansøgningen, der sammen med tilsyn på ejendommen, samt den efterfølgende redegørelse, der danner grundlaget for meddelelse af denne miljøgodkendelse.

Godkendelsen indeholder en række konkrete individuelle vilkår for virksomhedens indretning og drift. Vilkårene skal medvirke til at sikre:

- At husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen.
- At kravet om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager overholdes.
- At yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes.
- At nedsætte risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen.

2. Afgørelse: § 12-miljøgodkendelse

Assens Kommune godkender hermed en årlig produktion på 24.000 smågrise og 5000 slagtesvin, svarende til 258,36 dyreenheder (DE), beregnet efter bilag 1A punkt B til *Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. på landbrugsejendommen, Bogensevej 30, 5620 Glamsbjerg, matr.nr. 7 a, Bukkerup By, Søllested*. Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at gældende regler på området og nedenstående vilkår overholdes. Godkendelsen omfatter hele virksomheden. Godkendel-

sen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 2 år fra dato. Miljøgodkendelsen meddeles i henhold til § 12 i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug og lovebekendtgørelse nr. 879 af 26. juni 2010 om miljøbeskyttelse.

Miljøgodkendelsen skal efter § 17 i bekendtgørelse nr. 294 af 31.

marts 2009 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug, regelmæssigt og mindst hvert 10 år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år fra dato. Proceduren for revurdering igangsættes af Assens Kommune.

Forudsætningerne for godkendelsen findes i den fremsendte ansøgning. Det er ansøgnings-skema med skemanummer 6218 af 30. juni 2008, version 3 og tilhørende bilag. Godkendelsen meddeles med følgende vilkår:

3. Vilkår for godkendelse

3.1 Indretning og drift

- 3.1.1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet og miljøvurderingen med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
- 3.1.2. Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love, bekendtgørelser og regulativer – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.
- 3.1.3. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stierne holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.
- 3.1.4. Ventilationsanlægget skal vedligeholdes, så effekten altid er optimal, og så unødigt støj undgås.

3.2 Årsproduktion

- 3.2.1. Svinebruget må drives med et dyrehold på maksimalt 258,36 (DE), bestående af 24.000 smågrise (7,2 – 32 kg) og 5000 slagtesvin (33 – 107 kg).
- 3.2.2. 5000 slagtesvin kan konverteres til 26.600 smågrise (7,2 – 32 kg), så det samlede antal dyreenheder bliver på 254,02 DE
- 3.2.3. Der tillades fleksibilitet i indgangs- og afgangsvægt og inden for dyregrupperne, så længe det maksimalt tilladte antal dyreenheder ikke overskrides.
- 3.2.4. Den godkendte produktion skal fordeles jævnt over hele året.

3.3 Foder

- 3.3.1. Korrektionsfaktor for foder til smågrise vedrørende ammoniak må højst være **0,942** beregnet efter følgende formel: $((\text{FEsv pr prod gris} \times \text{g råprotein}/\text{FEsv})/6,25 \text{ g}$

- $$\frac{\text{råprotein pr g N} - ((\text{afgangsvægt} - \text{ind-gangsvægt}) * 26 \text{ g N pr kg tilvækst})}{((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times (20,95 + 0,177 \times (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt})))}$$
- 3.3.2 Korrektionsfaktor for foder til slagtesvin vedrørende ammoniak må højst være **0,934** beregnet efter følgende formel: $((\text{FEsv pr prod gris} \times \text{g råprotein}/\text{FEsv})/6,25 \text{ g råprotein pr g N} - ((\text{afgangsvægt} - \text{ind-gangsvægt}) * 28 \text{ g N pr kg tilvækst})) / ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times (20,95 + 0,177 \times (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt})))$
- 3.4 Ammoniakemission og -reducerende teknologi/tiltag**
- 3.4.1 Staldene skal indrettes med delvis spaltegulv.
- 3.4.2 Den samlede ammoniakemission fra stald og lager må ikke overstige 3626 kg N/år. Beregningsgrundlag og –metode skal svare til den, der er anvendt i ansøgnings-skemaet i husdyrgodkendelse.
- 3.4.3 Gyllebeholderen skal være forsynet med fast overdækning.
- 3.5 Gødningshåndtering, opbevaring og anvendelse**
- 3.5.1 Der må ikke foretages gyllekørsel langs veje med samlet bebyggelse eller foretages gylleudbringning på marker nærmere end 200 meter fra samlede bebyggelser på lørdage eller søn- og helligdage.
- 3.5.2 Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
- 3.5.3 Der skal altid være opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning på mindst 9 måneder.
- 3.5.4 Der skal være støbt plads med afløb til gyllebeholder, hvor påfyldning af gylle finder sted. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter periode med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Hvis gyllen suges direkte fra gyllebeholderen, er der ikke krav om støbt læsseplads.
- 3.5.5 Husdyrgødningen skal udsprede på arealer vurderet og evt. godkendt efter husdyrgodkendelsesloven.
- 3.6 Lugt**
- 3.6.1 Husdyrproduktionen må ikke give anledning til væsentlige lugtgener ved nabobeboelser.
- 3.6.2 Såfremt der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der vurderes at være større, end det kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen

meddele påbud om, at der skal iværksættes afhjælpende foranstaltninger.

- 3.6.3 Ventilation af staldanlæg må kun ske ud gennem de angivne ventilationsafkast.
- 3.6.4 Ventilationsanlæg skal renholdes og serviceres, så det til stadighed ventilerer optimalt.

3.7 Transport

- 3.7.1 Ved spild af gylle på offentlig vej skal dette straks opsamles, og vejen rengøres.

3.8 Spildevand og overfladevand

- 3.8.1 Tagvand fra eksisterende bygninger kan ledes direkte til vandløb eller dræn.
- 3.8.2 Ved ønske om udledning af tagvand fra ny stald og ikke forurenede overfladevand fra befæstede arealer til recipient (f.eks. dræn, vandløb, sø eller mose), skal miljømedarbejder Gunilla Dahlkild Ørbech (gunil@assens.dk eller 64747224) kontaktes, inden byggeriet af ny stald skal gå i gang, da der skal søges særskilt om dette. Evt. krav, som stilles i byggetilladelse skal følges.
- 3.8.3 Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til samletank eller gyllesystem og anvendes i henhold til reglerne for husdyrgødning.
- 3.8.4 Al vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, samt svinetransportvogn og sprøjte skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder eller gyllebeholder. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning.

3.9 Uheld og risici

- 3.9.1 Ved driftsuheld, hvor der kan opstå risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til alarmcentralen, tlf. 112 og efterfølgende straks at underrette tilsynsmyndigheden: Assens Kommune, Miljø og Natur, tlf. 64747511/29379137.
- 3.9.2 Der skal forefindes en beredskabsplan eller driftsfor-skrift, som oplyser, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse ud-bredelsen.
 - Oplysninger om, hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.

- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb m.m.
- En opgørelse over materiel, der er tilgængelig på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
- Beredskabsplanen skal indsendes til tilsynsmyndigheden, Assens Kommune, senest d. 1. december 2010.

Beredskabsplanen skal være kendt af virksomhedens ansatte. Planen skal revideres mindst 1 gang årligt. Planen skal opbevares synligt og på et for de ansatte kendt sted.

3.10

Støj

3.10.1

Virksomhedens samlede bidrag til det ækvivalente korrigerede støjniveau målt i dB(A) og målt i ethvert punkt på opholdsarealer ved nabobeboelse må ikke overstige følgende værdier:

Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time)	Alle dage kl. 22-7 (1/2 time)	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
Lørdag kl. 7-14 (7 timer)	Lørdag kl. 14-18 (4 timer)		
	Søn- og helligdag kl. 7-18 (8 timer)		
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

3.10.2

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante korrigerede støjniveau i dB(A)(re. 20 µPa). Tallene i parenteserne angiver midlingstiden indenfor den pågældende periode.

Virksomheden skal for egen regning dokumentere, at støjvilkåret overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet, dog højst én gang årligt. Målingen eller beregningen skal udføres efter de gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen og af et akkrediteret laboratorium.

3.11

Skadedyr og fluer

3.11.1

Der skal foretages effektiv fluebekæmpelse på ejendommen. Som minimum skal det være i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.

3.11.2

Effektiv rottebekæmpelse skal foretages af autoriseret skadedyrsbekæmper.

- 3.11.3 Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.)
- 3.12 Støv**
- 3.12.1 Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens areal.
- 3.12.2 Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning/aflæsning af foder undgås.
- 3.13 Lys, energi og vand**
- 3.13.1 Mellem solnedgang og solopgang skal arbejds- og overvågningslys ved stald- og gødningsanlæg holdes på et minimum og må ikke give anledning til væsentlige lysgener for omboende.
- 3.13.2 Til sikring af gennemførelse af energibesparende foranstaltninger skal der udarbejdes en energirapport af en energikonsulent. Rapporten skal fremvises ved miljøtilsyn.
- 3.14 Oplag og håndtering af olie, pesticider og øvrige kemikalier.**
- 3.14.1 Opbevaring af diesel/fyringsolie i overjordiske tanke skal ske i en typegodkendt beholder. Tanke skal stå på fast underlag.
- 3.14.2 Påfyldning af vand i forbindelse med eventuel brug af sprøjtemidler må ikke ske ved direkte opsugning fra søer, vandløb eller brønde/boringer. Der må ikke være risiko for afløb til dræn, vandløb eller søer.
- 3.15 Udbringningsarealer**
- 3.15.1 Husdyrgødningen fra produktionen skal udbringes på arealer, som er godkendt i denne godkendelse sammen med produktionsanlægget.
- 3.15.2 Der må maksimalt udbringes husdyrgødning fra 382 dyreenheder (DE) på egne og forpagtede arealer.
- 3.15.3 Der må maksimalt udbringes husdyrgødning fra 1,11 DE pr. ha.
- 3.15.4 Der må derudover ikke tilføres ejendommens arealer kvælstof fra anden organisk gødning som f.eks. spildevandsslam, affald m.m.
- 3.15.5 Der skal etableres 4 % ekstra arealer med efterafgrøder i forhold til efterafgrødegrundlaget, end det de generelle regler foreskriver. For arealer med ekstra efterafgrøder gælder samme regler for nedpløjning mv. som efterafgrøder etableret efter de generelle regler om plantedække.

- 3.16 Bedste tilgængelige teknik**
- 3.16.1 Der skal i godkendelsesperioden foretages fornøden forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik til nedbringelse af eventuelle gener fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg.
- 3.16.2 Anlæg, der er særligt energiforbrugende, f.eks. foder- og ventilationsanlæg, skal kontrolleres og vedligeholdes således, at de altid kører energimæssigt optimalt.
- 3.16.3 Gylle udbragt på sort jord og vedvarende græs skal nedfældes.
- 3.17 Affald**
- 3.17.1 Affald skal opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med Erhvervsaffaldsregulativet for Assens Kommune og Fællesregulativ for farligt affald for kommunerne i Modtagestation Syddanmark I/S.
- 3.17.2 Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket kasse, container (større dyr under kadaverkappe) eller lignende og placeres på et egnet sted efter aftale med tilsynsmyndigheden, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr.
- 3.18 Ændringer/ophør på virksomheden**
- 3.18.1 Ændringer i ejerforhold og/eller ansvarsforhold skal straks meddeles til kommunen.
- 3.18.2 Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, der er relevante i forhold til godkendelsen, skal anmeldes til kommunen, inden gennemførelsen.
- 3.18.3 De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 3.18.4 Ved ophør af driften, skal virksomheden foretage oprydning i et sådant omfang, at forureningsfare undgås, blandt andet skal virksomheden tømme gyllebeholdere, fortanke og gyllekanaler og udbringe tilbageværende husdyrgødning som gødning.
- 3.19 Egenkontrol**
- 3.19.1 Til dokumentation for besætningens produktionsniveau skal føres og opbevares produktionskontrol eller driftsregnskab, der udelukkende omhandler den godkendte besætning.
- 3.19.2 Dokumentation i form af kvitteringer, forpagtnings- og overførselsaftaler (af mindst 1 års varighed) m.v. skal opbevares i mindst 5 år og forevises kommunen på forlangende.

3.19.3 Der skal kunne fremvises dokumentation for, at vilkårene vedrørende ammoniak og foderkorrektioner er overholdt.

3.19.4 Der skal månedligt føres logbog over energi- og vandforbrug.

4. Retsbeskyttelse

Ifølge § 40 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter § 39, før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse, medmindre der er begået grundlæggende sagsbehandlingsfejl eller givet grundlæggende fejlagtige oplysninger, som nødvendiggør, at afgørelsen ændres.

5. Bortfald

Hvis godkendelsen ikke udnyttes, inden der er gået 2 år fra meddelelsesdatoen, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

6. Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres ved annoncering i Folkebladet i Assens Kommune tirsdag d. 14. september 2010. Samtidig lægges miljøgodkendelsen med bilag ud på kommunens hjemmeside, www.assens.dk.

7. Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljøklagenævnet i henhold til § 84 i Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

En eventuel klage skal være skriftlig. Klagen skal sendes til Assens Kommune, der videresender den til Miljøklagenævnet ledsaget af det materiale, der er indgået i behandling af miljøgodkendelsen. Klagen skal være kommunen i hænde senest 4 uger fra afgørelsens offentliggørelse. Hvis afgørelsen påklages får ansøger besked. En klage har ikke opsættende virkning med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Klagefristen udløber tirsdag d. 12. oktober 2010 ved kontortids ophør.

Afgørelsen kan i øvrigt indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver offentliggjort, jf. lovens § 90.

Dorthe Toft
Agronom

Bilag:

1. Ansøgningskema
2. Anlægsoversigt
3. Transportruter
4. Udbringningsarealer
5. Sammenligning af udgifter til BAT-teknologi

Orientering om afgørelsen er sendt til:

Embedslægen Region Syddanmark	Sorsigvej 35	6760 Ribe	syd@sst.dk
Danmarks Naturfredningsforening	Masnedøgade 20	2100 Kbh. Ø	dn@dn.dk
Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomité	Møllevej 2	5492 Vissenbjerg	johannesjacobsen@webspeed.dk , to-ni.reese@get2net.dk
Friluftsrådet v. kredsformand Christian Jensen	Fuglebakken 43	5610 Assens	syd-fyn@friluftsradet.dk
Det økologiske Råd	Blegdamsvej 4B	2200 Kbh. N	husdyr@ecocouncil.dk
Dansk ornitologisk Forening			natur@dof.dk assens@dof.dk
Danmarks Fiskeriforening	Nordensvej 3	7000 Fredericia	mail@dkfisk.dk
Miljøcenter Odense	Ørbækvej 100	5220 Odense SØ	post@ode.mim.dk (hele afgørelsen)
Danmarks Sportsfiskerforbund	Skyttevej 4	7182 Bredsten	post@sportsfiskerforbundet.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund Miljøkoordinator Frode Thorhauge	Brabækvej 147	5550 Lange-skov	frodethorhauge@stofanet.dk

Odense Bys Museer v/Mikael Holdgaard Nielsen			mihn@odense.dk
Carsten Nielsen	Ørbækvej 276	5220 Odense SØ	can@patriotisk.dk
Jan Ib Olsen	Søllestedvej 1	5620 Glamsbjerg	
Torsten Enemærke	Søllestedvej 2	5620 Glamsbjerg	
Erik Marxen	Vedtoftevej 44	5620 Glamsbjerg	
Ellen Marxen	Søllestedvej 4	5620 Glamsbjerg	
Jan Jantzen	Bogensevej 22	5620 Glamsbjerg	
Niels Nygård Hansen	Bogensevej 30	5620 Glamsbjerg	
Lone Elisabeth Pihl	Bogensevej 26	5620 Glamsbjerg	
Janni Annelise Hoel og Kim Verner Mathiasen	Bogensevej 34	5620 Glamsbjerg	
Lars Nygård Hansen	Bogensevej 38	5620 Glamsbjerg	
Signe Berg Frydendal	Bogensevej 39	5620 Glamsbjerg	
John Lennart Jønsson	Bogensevej 41	5620 Glamsbjerg	
Maren Hansen	Brusbjergvej 6	5683 Haarby	
Maibritt Bæk Hansen og Kim Ove Andersson	Bogensevej 42	5620 Glamsbjerg	
Svend Aage Johansen	Bogensevej 43	5620 Glamsbjerg	
Brian Gam Christensen	Bogensevej 45	5620 Glamsbjerg	
Lars Nygård Hansen	Bogensevej 38	5620 Glamsbjerg	
Jørgen Pedersen	Bogensevej 46	5620 Glamsbjerg	
Karin Voigt Jørgensen	Bogensevej 47	5620 Glamsbjerg	
Carsten Klintrup Carstensen	Bogensevej 49	5620 Glamsbjerg	
Benthe Mie Jørgensen	Bogensevej 51	5620 Glamsbjerg	

Anita Helle Hansen	Bogensevej 52	5620 Glamsbjerg	
Lars Kjær Rasmussen	Bogensevej 54	5620 Glamsbjerg	
Peter Sønderkov Kunak	Bogensevej 55	5620 Glamsbjerg	

8. Miljøvurdering

Formål

I det følgende skal det vurderes, om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen om ændring af husdyrbruget på landbrugsejendommen, Bogensevej 30, 5620 Glamsbjerg, opfylder kravene, som gælder for de forhold der er angivet i listen herunder. Listen er skrevet ud fra godkendelsesloven og vejledningen fra Skov- og Naturstyrelsen om tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik
- Beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som international beskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart overfor næringsstoffer.
- Begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.)
- Hensynet til de landskabelige værdier.

Det skal vurderes, om husdyrbruget efter gennemførelse af den ansøgte ændring lever op til de i loven fastsatte beskyttelsesniveauer for blandt andet lugt, fosfor og nitrat.

Vurderingsgrundlaget er oplysningerne afgivet ved indsendelse af den elektroniske ansøgning, hvor kommunen modtog den første version den 30. juni 2008. Bestemmelserne til vurdering af ansøgningen er fastsat i lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med tilhørende bekendtgørelser og vejledninger.

I forbindelse med miljøvurderingen skal det også afgøres, om det er nødvendigt at fastsætte konkrete individuelle vilkår, dels til sikring af, at oplysningerne i ansøgningen fastholdes og dels til sikring af, at virksomheden kan drives uden at medføre større forurening og gener end forventet, og som kan accepteres indenfor rammerne af den gældende lovgivning.

Produktions- og ejerforhold

Der er søgt om miljøgodkendelse til en udvidelse fra 450 søer, 250 slagtesvin og 12.000 smågrise, svarende til 173,61 dyreenheder (DE) til en produktion på 24.000 smågrise og 5000 slagtesvin, svarende til 258,36 DE. beregnet efter bilag 1A punkt B til *Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.* Produktionen skal foregå i eksisterende bygning og ny tilbygning. Al gødning er gylle, som opbevares gyllebeholder. Gyllebeholderen udstyres med fast overdækning. Der er beregnet opbevaringskapacitet til 9,8 måneders gylleproduktion. Husdyrgødningen skal udbringes på ejendommens arealer, som alle godkendes i denne godkendelse. Der rådes over 344,34 ha til udspreddning af husdyrgødning fra 381,59 DE. Udover gylle fra Bogensevej 30 skal arealerne modtage gylle fra ansøgers to andre ejendomme, Dorthealundsvej 3 og Hellen 8, begge 5683 Haarby. Tilsammen udbringes fra de to ejendomme gylle fra 123,23 DE

Beliggenhed og planmæssige forhold

Husdyrbruget ligger i landzone. Staldanlægget ligger ca. 375 meter fra nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt, ca. 475 meter fra nærmeste samlede bebyggelse og ca. 1500 meter fra nærmeste byzone, boligområde i Glamsbjerg. Den eksisterende stald forlænges med ca. 36 meter mod nord. Gyllebeholderen på 4000 m³ forsynes med fast overdækning. Staldens placering opfylder afstandskravene, dog ikke til naboskel, men naboejendommen, Bogensevej 34-38 drives af ansøgers bror. Der er et tæt samarbejde mellem de to ejendomme. Der er i sin tid meddelt dispensation fra afstandskrav til naboskel til opførelse af stald og gyllebeholder.

Landskabelige forhold

Den nye bygnings grundplan bliver: 1.461 m²

Højden på bygningen bliver: 8 m, hvilket er samme højde som den eksisterende stald.

Tagfladerne beklædes med eternit i lys grå farve.

Taghældningen bliver på 15 grader.

Facaderne bliver betonelementer med rød svensk granit som overflade, op til 260 cm. Gavlspidserne beklædes med stålplader i lys farve som den eksisterende stald.

Der etableres ikke afskærmende beplantning udover den der er der i forvejen. Der vil alene være orienteringslys på bygningerne. Lyset vil være forsynet med bevægesensor, så det slukker, når der ikke er aktivitet om bygningerne.

Foder vil blive opbevaret i den eksisterende stalds sydlige ende, hvor også foderblandingsanlægget er.

Drift

Staldanlægget vil være i drift hele døgnet, 365 dage om året. Produktionen vil foregå kontinuert.

Energi- og vandforbrug**Energiforbrug**

Elforbruget på bedriften er i dag på ca. 260.000 kw. Det eksisterende staldanlæg er 10 år gammel, og ikke optimal i energimæssig henseende. Ansøger har haft besøg af en energirådgiver, der ganske som forventet havde mange forslag til forbedringer. Der var dog enighed om, at det først er relevant at ændre på anlægget i forbindelse med nybyggeriet og ændring af produktionen. Det vurderes at elforbruget efter omlægning til smågrise og slagtesvin og reovering af foderanlæg og ventilationsanlæg, vil kunne falde til omkring 200.000 kw.

Forbruget af fyringsolie er i dag ca. 1.000 l/år. Det er et anlæg der kun anvendes meget lidt, og sådan vil det også være fremover. Der vil således ikke være nogen ændringer i forbruget af fyringsolie.

Forbruget af dieselolie er nu på ca. 33.000 l/år. Det svarer nogenlunde til et gennemsnitsforbrug, med det areal der var til rådighed. Det forventes at stige en del i forbindelse med, at der er tilkøbt flere arealer. Dieselolieforbruget i markbruget forventes fremover at være ca. 45.000 l. Der anvendes i dag varme fra et fælles halmfyr, og det forventes fortsat.

Vandforbrug

Det årlige vandforbrug er i dag på ca. 7.500 m³. Heraf går ca. 500 m³ til vask af stalde, og yderligere 250 m³ til vask af maskiner. Vandforbruget bliver væsentlig mindre fremover, idet der anvendes valle i foderfremstillingen. Væsken i vallen erstatter en stor del af vandforbruget. Det forventes, at forbruget fremover bliver noget mindre end normforbruget på ca. 7.500 m³ inkl. vaskevand.

Gødningsproduktion og -opbevaring

Gylleproduktionen inkl. vaskevand er beregnet til 5600 m³ årligt. Opbevaringskapaciteten er på 4600 m³, hvilket svarer til en opbevaringskapacitet på 9,8 måneder.

Ammoniaktab fra stald og lager

Der er et generelt krav i 2008 om 20 % reduktion af ammoniaktab fra stald og lager målt i forhold til referencesystemet (bedste stald- og lagersystem) med normtal 2005/2006 som fikspunkt. Kravet gælder ved udvidelser, nyetableringer og ændringer af husdyrbrug over 75 DE. I ansøgningen er der beregnet et samlet ammoniaktab på 3091,23 kg N/år i nudrift, mens der i ansøgt drift er beregnet et tab på 3625,93 kg N/år. Der sker således en meremission fra anlægget på 534,7 kg N/år. Ansøger lever op til det generelle krav om 20 % reduktion af ammoniaktab fra stald og lager i forhold til referencestaldsystem ved etablering af delvis spaltegulv, overdækning af gyllebeholder

og foderkorrektioner. Ansøger har valgt 161 gram protein pr. foderenhed i foder til smågrise og 154 protein pr. foderenhed i foder til slagtesvin, hvilket indsat i formlerne for korrektionsfaktorer giver følgende: Korrektionsfaktor for foder til smågrise vedrørende ammoniak må højst være **0,942** beregnet efter følgende formel: $((\text{FEsv pr prod gris} \times \text{g råprotein/FEsv}) / 6,25 \text{ g råprotein pr g N} - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) * 26 \text{ g N pr kg tilvækst})) / ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times (20,95 + 0,177 \times (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt})))$

Forudsætningen for foderkorrektionen er at normtallene angivet i husdyrgodkendelse.dk anvendes. For smågrise er det 2,03 FE pr. kg tilvækst.

Korrektionsfaktor for foder til slagtesvin vedrørende ammoniak må højst være **0,934** beregnet efter følgende formel: $((\text{FEsv pr prod gris} \times \text{g råprotein/FEsv}) / 6,25 \text{ g råprotein pr g N} - ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) * 28 \text{ g N pr kg tilvækst})) / ((\text{afgangsvægt} - \text{indgangsvægt}) \times (20,95 + 0,177 \times (\text{afgangsvægt} + \text{indgangsvægt})))$ Forudsætningen for foderkorrektionen er at normtallene angivet i husdyrgodkendelse.dk anvendes. For slagtesvin er det 2,87 FE pr. kg tilvækst.

Der stilles vilkår om korrektionsfaktorer, overdækning af gyllebeholder og indretning af stalde med delvis spaltegulv.

Påvirkning af naturområder med ammoniak

Nærmeste naturområde omfattet af § 7 i husdyrgodkendelsesloven ligger mere end 3500 meter væk og vil derfor ikke blive udsat for en merpåvirkning fra anlægget.

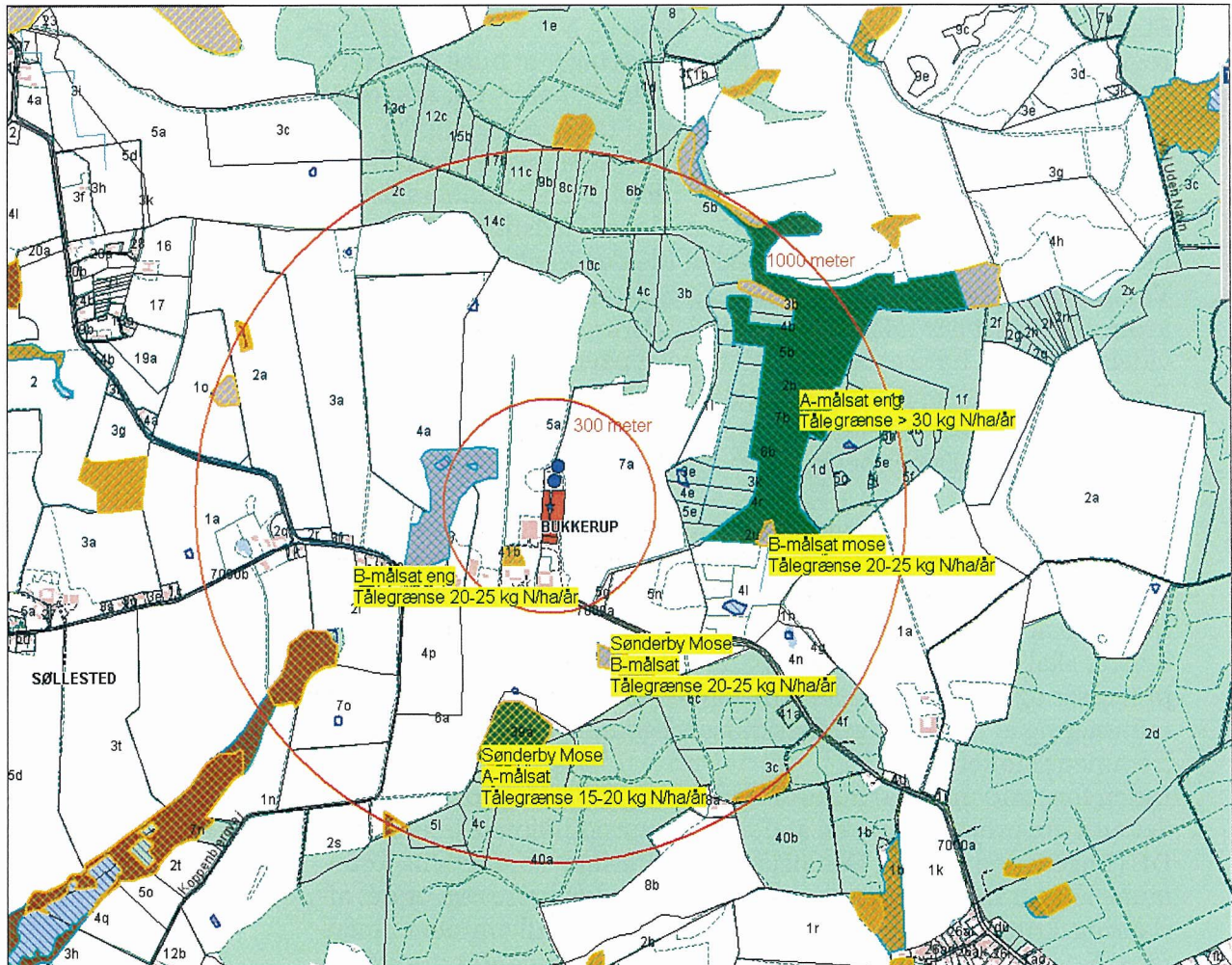
Ca. 180 meter vest for anlægget ligger en B-målsat eng, med en tålegrænse på 20 - 25 kg N/ha/år. Der er beregnet en merdeposition på engen på 0,08 kg N/ha/år. Beregningen er foretaget i et punkt midt på engen 300 meter fra anlægget, da beregningssystemet ikke kan regne på punkter nærmere end 300 meter. Der er af Fyns Amt i 1993 registreret Trævlekrone, Næb-Star, Stiv Star, Knippe-Star, Håret Star og Vellugtende Gulaks. Assens Kommune, Miljø og Natur har ingen nyere registreringer af særligt værdifulde eller beskyttelseskrævende arter i området - herunder heller ikke af bilag IV-arter. Ca. 450 meter syd for anlægget ligger en A-målsat mose (Sønderby Mose) med tålegrænse 15 - 20 kg N/ha/år. Der er ved nyeste registrering (2008) gennemført af Assens Kommune, Miljø og Natur blandt andet registreret Mose Pors, Knippe-Star og Stiv Star. Ved tidligere registrering (1993) gennemført af Fyns Amt, er der blandt andet registreret Nikkende-Star, Mose Pors, Stiv-Star og Hedelyng. Der er beregnet en merdeposition på 0 kg N/ha/år. Ca. 310 meter sydøst for anlægget ligger en B-målsat mose med tålegrænse på 20 - 25 kg N/ha/år. Der er af Fyns Amt i 1993 blandt andet registreret Nikkende Star, Knippe-

Star og Vandnavle. Assens Kommune, Miljø og Natur har ingen nyere registreringer - herunder heller ikke registreringer af bilag IV-arter. Der er beregnet en merdeposition på 0,06 kg N/ha/år. Ca. 400 meter øst for anlægget ligger en A-målsat eng med tålegrænse > 30 kg N/ha/år og en B-målsat mose med tålegrænse på 20 – 25 kg N/ha/år. Assens Kommune, Miljø og Natur, har i 2008 blandt andet registreret Krybende Baldrian, Skov-Angelik, Græsbladet Fladstjerne, Mangelblomstret Frytle, Eng-Kabbeleje, Liden Klokke, Kantet Perikon, Vandnavle, Tormentil, Kær-Tidsel, Stiv Star, Almindelig Star, Trævlekrone. Området har tålegrænse på 30 kg N/år, og det vurderes at udvidelsen kun vil have en mindre ubetydelig påvirkning af lokaliteten. Der er ikke registreret særligt næringsfattige naturtyper i tilknytning til engen, og Assens Kommune har ingen registreringer af bilag IV-arter i området. Der er beregnet en merdeposition på 0,24 kg N/ha/år.

Den gennemsnitlige baggrundsbelastning vurderes i dag til at være ca. 16 kg. N/år. Iflg. gældende Kommuneplan, 2009 skal de A-målsatte områder være egnede som levested og spredningskilde for betydende bestande af naturtypernes karakteristiske plante- og dyrearter. Herudover skal der være mulighed for de naturlige fysiske og kemiske processer og de dermed skabte tilstande – herunder at der skal ske en minimering af forureningspåvirkning fra gødningsstoffer og miljøfremmede stoffer.

Inden for 1000 meter af naturområderne og inden for 1000 meter af det ansøgte projekt ligger én anden husdyrproduktion på mere end 75 DE (Bogensevej 34-38). Det afskæringskriterium, som Assens Kommune lægger til grund for sin vurdering i den konkrete sag, er det afskæringskriterium, som skal tages i brug i forhold til områder omfattet af § 7 i husdyrgodkendelsesloven, hvor anlæg indenfor 300 meter af et beskyttet naturområde ikke må give anledning til nogen meremission af ammoniak og anlæg indenfor 1000 meter må give anledning til maksimalt 0,7 kg N/ha/år i merdeposition, hvis der ikke er andre husdyrbrug med mere end 75 DE indenfor 1000 meter af det ansøgte anlæg og naturområdet. Hvis der er ét andet anlæg må det ansøgte give anledning til en merdeposition på maksimalt 0,5 kg N/ha/år. Assens Kommune vurderer, at den merbelastning, som de to A-målsatte områder udsættes for er så lav, hhv. 0 kg og 0,24 kg, at det ikke vil få væsentlig betydning for områdernes egnethed som levested og spredningskilde for plante- og dyrearter. Kvaliteten af de B-målsatte områder vurderes ikke så høj, at der skal ydes særlig beskyttelse af disse områder. Der skal ikke på den baggrund stilles yderligere krav til reduktion af ammoniakemissionen.

Staldlugt

Staldanlæg og husdyrproduktion giver anledning til udsendelse af lugt. Emissionens størrelse er afhængig af, hvor mange og hvilke dyr, der er på stald. Der er fastsat en tålegrænse for lugt afhængig af, om der er tale om byzone, samlet bebyggelse eller enkelt bolig. I denne sag ses jf. lugtgeneberegningen i ansøgningen, at alle genekriterier er overholdt. Nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt ligger ca. 375 meter fra anlægget. Lugtgeneafstanden er beregnet til 168 meter. Der er hhv. 475 meter til samlet beboelse og ca. 1500 meter til nærmeste byzone. Lugtgeneafstanden er beregnet til hhv. 363 og 532 meter. Beregningerne viser, at anlægget ikke udsender mere lugt, end der vurderes acceptabelt for hhv. enkelt bolig i åbent land og samlet bebyggelse. Der skal derfor ikke stilles særlige vilkår vedr. lugt. Der stilles dog vilkår om regelmæssig ren- og vedligeholdelse af ventilationsanlægget. Reglerne for lugt er, at beboere i enkeltbolig i åbent land skal

tåle mere lugt, endda væsentlig mere lugt, end beboere i samlet bebyggelse og byzone. Til illustration af hvor meget mere vises her en tabel over ”odourunits”, som er et mål for lugt, hvor det ses, at beboere i enkeltbolig skal tåle dobbelt så kraftig lugtpåvirkning og 3 gange så kraftig lugtpåvirkning som beboere i hhv. samlet bebyggelse og byzone.

Tabel 1: Der skal anvendes følgende genekriterier for lugt ved etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug, herunder stalde o. lign., angivet som 99 % fraktil med en midlingstid på 1 time.

Kategori	Vejledende geneniveau
Eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.	5 OUE/m ³
Samlet bebyggelse i landzone ifølge definitionen fastsat i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning og ensilage eller område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.	7 OUE/m ³
Etablering, udvidelse eller ændring ved enkeltboliger	15 OUE/m ³

(Fra Skov- og Naturstyrelsens Vejledning om Tilladelse og Miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug)

Transport

Der er redegjort for transport i ansøgningen:

Transporttype	Antal læs pr. år	
	Før	Efter
Lastbil:		
Mineraler	8	8
Soya	18	24
Slagtesvin	0	26
Valle	104	130
Fiskeolie	12	12
Smågrise	12	52
Døde dyr	52-104	52-104
Fyringsolie, brændstof og handelsgødning	10	8
Gylle til forpagtning	0	35

i Hårby		
Traktor:		
Gylle	160	400
Halm	20	30
Korn	125	250
Andet:		
I alt pr. år	521-573	1027-1079
Pr. uge	10	20
Pr. dag	1,5	2,8

Skemaet viser, at der vil ske en gennemsnitlig stigning i transportmængden pr. uge på ca. 90 %. Bilag 3 viser transportvejene Assens Kommune vurderer, at de ekstra transporter ikke vil have nogen væsentlig negativ påvirkning af omboende.

Lys

Der er ikke udendørs belysning omkring staldene.

Støj

Ventilationsanlægget i den eksisterende stald vil blive ændret i forbindelse med, at produktionen ændres. Afkastene er alle over tag, mens luftindtagene er placeret i udhænget.

Korntørring foregår i høsten, med 3 stk. 20 hk blæsere.

Foderproduktionsanlægget omfatter kompressor, kværn, mølle, pumper, snegle, blandere m.m.

Ventilationsanlægget som helhed er i drift altid.

Korntørringen foregår døgnet rundt i ca. 14 dage i høstperioden.

Foderanlæggets kværn og mølle kører primært om natten hvor prisen på strøm er billigere. Udfodringen foregår 4 - 5 gange om dagen, og i den forbindelse blandes der hver gang.

Ventilationen bliver frekvensstyret afhængig af temperaturen i stalden. Derudover bliver det af multisteptypen, hvilket vil sige at motor nummer to først starter, når motor nummer et kører på fuld styrke. Erfaringsmæssigt kan man ikke høre ventilationsanlægget ved nogen af nabobeboelserne.

Det er ansøgers opfattelse at korntørringen ikke kan høres hos nogle af naboerne, men derudover bestræber man sig på at "blive færdig" i en fart, så aktiviteten har karakter af midlertidig aktivitet.

Støj fra foderanlægget anses ikke for at være problematisk da det hele foregår indendørs.

Der forventes ingen driftsstøj i øvrigt, og alt i alt vurderes det ansøgte ikke at give støjgener for omgivelserne grundet ejendommens placering. Assens Kommune vurderer, at de vejledende støjgrænser fra Miljøstyrelsen overholdes. Der bør stilles vilkår om, at støjgrænserne

overholdes, og at der kan kræves støjmålinger udført af akkrediteret firma.

Fluer

Fluegener bekæmpes ved hjælp af gyllefluer (biologisk bekæmpelse). Der skal stilles vilkår om at retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium følges.

Rottebekæmpelse

Første punkt på listen når man vil bekæmpe skadedyr, er at begrænse skadedyrenes muligheder for at finde noget at æde.

Alt foder på ejendommen opbevares indendørs i foderladen, hvor også foderblandeanlægget er. Der er ingen direkte adgang udefra, og dertil kommer, at det er et område, hvor der er dagligt opsyn, så eventuelle skadedyr hurtigt vil blive observeret og efterfølgende bekæmpet. Alle døde dyr opbevares enten i lukket container (smågrise og små slagtesvin) eller under kadaverkappe uden kontakt med jorden. Ellers vil skadedyr blive bekæmpet i den udstrækning de optræder. Det er ansøgers helt klare opfattelse, at der ikke skal kunne opstå gener hos naboer som følge af skadedyr. Rottebekæmpelsen er kontraktmæssigt overdraget til firmaet "Dansk Skadedyrsbekæmpelse". Rottebekæmpelse skal udføres af autoriseret skadedyrsbekæmper. Der stilles vilkår til fastholdelse af dette.

Udbringningsarealer

Husdyrgødningen fra ejendommen udbringes sammen med husdyrgødningen fra produktionen på Dorthealundsvej 3 og Hellen 8, begge 5683 Haarby. Tilsammen udbringes fra de tre ejendomme gylle fra 381,59 DE

Arealerne, som godkendes i denne godkendelse er egne og forpagtede arealer. Tilsammen udgør de 344,34 ha. Bilag 4 viser udbringningsarealerne.

Vurdering af arealerne forholder sig til den påvirkning af omgivelserne, som udbringningsarealerne giver anledning til, og om denne er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Vurderingen af arealernes sårbarhed over for tilførsel af næringsstoffer, skal foretages på grundlag af oplysningerne om beskyttelsesniveau jf. bilag 3 til bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. I denne godkendelse vurderes alene egne og forpagtede arealer. Til formålet skal anvendes Skov- og Naturstyrelsens kortværk over følgende sårbarhedsklasser:

- Nitratklasser (kystvand)
- Nitratfølsomme indvindingsområder (grundvand)
- Fosforoplade til Natura 2000 områder og lavbundsarealer.

Alle opgivne arealer i denne ansøgning ligger inden for en eller flere af ovennævnte sårbarhedsklasser. Det betyder, at arealerne er tildelt et beskyttelsesniveau, som medfører, at de som en gennemsnitsbetragtning ikke umiddelbart kan tåle maksimal tilførsel af husdyrgødning jf. de generelle bestemmelser for svineproduktion på 1,4 DE/ha, når det efterfølgende suppleres med handelsgødning til niveauet for den tildelte kvælstofkvote. Arealerne afvander til Emtækær Nor, Aborg Minde, Lillebælt Bredningen Syd, Helnæs Bugt, Nørrefjord, Odense Fjord og Seden Strand. En stor del af disse områder er del af habitatområder.

Aborg Minde Nor

Aborg Minde Nor indgår i det internationale naturbeskyttelsesområde "Lillebælt" (Ramsar-, EF-habitat- og EF-fuglebeskyttelsesområde). Udpegningen betyder, at Danmark er forpligtet til at sikre og genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for. For Ramsarområdet er målsætningen endvidere, at beskyttelsen skal fremmes. Aborg Minde Nor er i Regionplan 2005 ophøjet til Landsplandirektivet målsat som referenceområde for naturvidenskabelige studier.

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområdet "Lillebælt" omfatter "sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand" og "mudder- og sandflader blottet ved ebbe", "kystlaguner og strandsøer", "større lavvandede bugter og vige" (Lillebælt Bredningen), "rev", "enårig vegetation på stenede strandvolde", "flerårig vegetation på stenede strande", "klinter eller klipper ved kysten", "vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand", "strandenge", "forstrand og begyndende klitdannelser", "hvide klitter og vandremiler", "stabile kystklitter med urteagtig vegetation", "næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks", "vandløb med vandplanter", "overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund", "artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund", "bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn", "kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand", "rigkær", "bøgeskove på muldbund", "egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund" og "elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld". Aborg Minde Nor er udpeget som kystlagune - en prioriteret naturtype, der er truet internationalt set.

Udpegningsgrundlaget for Ramsar- og EF-fuglebeskyttelsesområdet "Lillebælt" omfatter ynglende liste I-arter (havterne, fjordterne, dværgerterne, klyde og mosehornugle) samt store forekomster af træk-gæsterne sangsvane, trolband, bjergand, edderfugl, fløjlsand, hvinand og toppet skallesluger.

Aborg Minde Nor er særligt sårbart overfor tilførsel af næringsstoffer. Målsætningerne for vandområdet er i dag ikke opfyldt på grund af for

store næringsstofftilførsler fra oplandet og fra luften. En opfyldelse af målsætningen for Aborg Minde Nor forudsætter, at den nuværende næringsstofftilførsel til vandområdet reduceres, herunder en reduktion af næringsstofftilførslen fra den eksisterende husdyrproduktion i oplandet. En eksakt beregning af næringsstofftilførslen fra diffuse kilder foreligger ikke. I den konkrete sag er der beregnet en mindre udvaskning af næringsstoffer fra udbringningsarealerne i forhold til nudrift. Assens Kommune vurderer, at påvirkningen af vandområdet vil blive mindre og vurderer derfor, at det ansøgte er en forbedring i forhold til at opfylde målsætningen.

Bredningen ved Sønder Åby

Bredningen ved Sønder Åby indgår i det internationale naturbeskyttelsesområde "Lillebælt" (Ramsar-, EF-habitat- og EF-fuglebeskyttelsesområde). Udpegningen betyder, at Danmark er forpligtet til at sikre og genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for. For Ramsarområdet er målsætningen endvidere, at beskyttelsen skal fremmes. Bredningen ved Sønder Åby er i Regionplan 2005 ophøjet til Landsplandirektivet målsat som referenceområde for naturvidenskabelige studier.

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområdet "Lillebælt" omfatter "sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand" og "mudder- og sandflader blottet ved ebbe", "kystlaguner og strandsøer", "større lavvandede bugter og vige" (Lillebælt Bredningen), "rev", "enårig vegetation på stenede strandvolde", "flerårig vegetation på stenede strande", "klinter eller klipper ved kysten", "vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand", "strandenge", "forstrand og begyndende klitdannelser", "hvide klitter og vandremiler", "stabile kystklitter med urteagtig vegetation", "næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks", "vandløb med vandplanter", "overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund", "artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund", "bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn", "kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand", "rigkær", "bøgeskove på muldbund", "egeskove og blandskove på mere eller mindre rig jordbund" og "elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld".

Udpegningsgrundlaget for Ramsar- og EF-fuglebeskyttelsesområdet "Lillebælt" omfatter ynglende liste I-arter (havterne, fjordterne, dværgterne, klyde og mosehornugle) samt store forekomster af træk-gæsterne sangsvane, troland, bjergand, edderfugl, fløjlsand, hvinand og toppet skallesluger.

Bredningen ved Sønder Åby er særligt sårbar overfor tilførsel af næringsstoffer. Målsætningerne for vandområdet er i dag ikke opfyldt på grund af for store næringsstofftilførsler fra oplandet og fra luften. En

opfyldelse af målsætningen for Bredningen ved Sønder Åby forudsætter, at den nuværende næringsstofftilførsel til vandområdet reduceres, herunder en reduktion af næringsstofftilførslen fra den eksisterende husdyrproduktion i oplandet. En eksakt beregning af næringsstofftilførslen fra diffuse kilder foreligger ikke. I den konkrete sag er der beregnet en mindre udvaskning af næringsstoffer fra udbringningsarealerne i forhold til nudrift. Assens Kommune vurderer, at påvirkningen af vandområdet vil blive mindre og vurderer derfor, at det ansøgte er en forbedring i forhold til at opfylde målsætningen.

Emtekær Nor

Emtekær Nor indgår i det internationale naturbeskyttelsesområde "Lillebælt" (Ramsar-, EF-habitat- og EF-fuglebeskyttelsesområde). Udpegningen betyder, at Danmark er forpligtet til at sikre og genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for. For Ramsarområdet er målsætningen endvidere, at beskyttelsen skal fremmes. Emtekær Nor er i Regionplan 2005 ophøjet til Landsplandirektivet målsat som referenceområde for naturvidenskabelige studier.

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområdet "Lillebælt" omfatter "sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand" og "mudder- og sandflader blottet ved ebbe", "kystlaguner og strandsøer", "større lavvandede bugter og vige" (Lillebælt Bredningen), "rev", "enårig vegetation på stenede strandvolde", "flerårig vegetation på stenede strande", "klinter eller klipper ved kysten", "vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand", "strandenge", "forstrand og begyndende klitdannelser", "hvide klitter og vandremiler", "stabile kystklitter med urteagtig vegetation", "næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks", "vandløb med vandplanter", "overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund", "artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund", "bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn", "kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand", "rigkær", "bøgeskove på muldbund", "egeskove og blandeskove på mere eller mindre rig jordbund" og "elle- og askeskove ved vandløb, søer og væld". Emtekær Nor er udpeget som kystlagune - en prioriteret naturtype, der er truet internationalt set.

Udpegningsgrundlaget for Ramsar- og EF-fuglebeskyttelsesområdet "Lillebælt" omfatter ynglende liste I-arter (havterne, fjordterne, dværgterne, klyde og mosehornugle) samt store forekomster af trækgæsterne sangsvane, troland, bjergand, edderfugl, fløjlsand, hvinand og toppet skallesluger.

Emtekær Nor er særligt sårbart overfor tilførsel af næringsstoffer. Målsætningerne for vandområdet er i dag ikke opfyldt på grund af for store næringsstofftilførsler fra oplandet og fra luften. En opfyldelse af

målsætningen for Emtækær Nor forudsætter, at den nuværende næringsstofftilførsel til vandområdet reduceres, herunder en reduktion af næringsstofftilførslen fra den eksisterende husdyrproduktion i oplandet. En eksakt beregning af næringsstofftilførslen fra diffuse kilder foreligger ikke. I den konkrete sag er der beregnet en mindre udvaskning af næringsstoffer fra udbringningsarealerne i forhold til nudrift. Assens Kommune vurderer, at påvirkningen af vandområdet vil blive mindre og vurderer derfor, at det ansøgte er en forbedring i forhold til at opfylde målsætningen.

Nørrefjord/Helnæs Bugt

Nørrefjord/Helnæs Bugt er i Regionplan 2005 ophøjet til Landsplandirektivet målsat som fiskevand til lyst- og/eller erhvervsfiskeri, samt hvor de naturlige betingelser er til stede, gyde- og/eller opvækstområde for fisk. Ud for Helnæs har Nørrefjord en skærpet målsætning som referenceområde for naturvidenskabelige studier. Nørrefjord er sårbar overfor tilførsel af næringsstoffer. Målsætningerne for vandområdet er i dag ikke opfyldt på grund af for store næringsstofftilførsler fra oplandet og fra luften. Det vurderes, at en merbelastning med næringsstoffer af vandområdet vil være i strid med målsætningen for området. En eksakt beregning af næringsstofftilførslen fra diffuse kilder foreligger ikke. I den konkrete sag er der beregnet en mindre udvaskning af næringsstoffer fra udbringningsarealerne i forhold til nudrift. Assens Kommune vurderer, at påvirkningen af vandområdet vil blive mindre og vurderer derfor, at det ansøgte er en forbedring i forhold til at opfylde målsætningen.

Seden Strand og Odense Fjord

Seden Strand og den nordvestlige del af Odense Fjord er en del af det internationale naturbeskyttelsesområde Odense Fjord (EF-habitat- og EF-fuglebeskyttelsesområde). Udpegningen betyder, at Danmark er forpligtet til at sikre og genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for. Odense Fjord er i Regionplan 2005 ophøjet til Landsplandirektivet målsat som fiskevand til lyst- og/eller erhvervsfiskeri, samt hvor de naturlige betingelser er til stede, gyde- og/eller opvækstområde for fisk. Den nordvestlige del af fjorden har en højere målsætning som referenceområde for naturvidenskabelige studier.

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområdet Odense Fjord omfatter naturtyperne "sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand", "mudder og sandflader blottet ved ebbe", "større lavvandede bugter og vige", "enårig vegetation på stenede strandvolde", "flerårig vegetation på stenede strande", "vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand", "strandenge", "ret næringsfattige søer og vandhuller med små amfibiske planter ved bredden", "vandløb med vandplanter", "våde dværgbusksamfund med

klokkelyng”, ”tørre dværgbusksamfund (heder)”, ”enekrat på heder, overdrev eller skrænter”, ”tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop”, ”bræmmer med høje urter langs vandløb eller skyggende skovbryn”, ”kilder og væld med kalkholdigt (hårdt) vand”, ”rigkær” samt ”bøgeskove på muldbund”.

Udpegningsgrundlaget for EF-fuglebeskyttelsesområdet Odense Fjord omfatter ynglende liste I-arter (havterne, splitterne, rørhøg og klyde) samt store forekomster af trækgæsterne knopsvane, sangsvane, top-pet skallesluger, stor skallesluger og blishøne.

Seden Strand/Odense Fjord er sårbar overfor tilførsel af næringsstoffer. Målsætningerne for vandområdet er i dag ikke opfyldt på grund af for store næringsstoffertilførsler fra oplandet og fra luften. En eksakt beregning af næringsstoffertilførslen fra diffuse kilder foreligger ikke. I den konkrete sag er der beregnet en mindre udvaskning af næringsstoffer fra udbringningsarealerne i forhold til nudrift. Assens Kommune vurderer, at påvirkningen af vandområdet vil blive mindre og vurderer derfor, at det ansøgte er en forbedring i forhold til at opfylde målsætningen.

Vandområdernes målsætning

De eksisterende husdyrproduktioner vil først blive reguleret, når vandplanerne bliver vedtaget med konkrete mål for, hvad der må udledes til Bredningen (Lillebælt) og Nørrefjord/Helnæs Bugt. I skrivende stund er der ingen konkrete mål for hvad der må udledes til de nævnte områder blot at gunstig bevaringsstatus skal genoprettes. De husdyrbrug der får en miljøgodkendelse bliver reguleret efter husdyrgodkendelsesloven, og da vi er af den opfattelse, at EU's habitatdirektiv er indbygget i husdyrgodkendelsesloven, med det fastsatte generelle beskyttelsesniveau, bliver de godkendte husdyrbrug dermed også reguleret efter habitatdirektivet.

For de i ansøgningen oplyste udbringningsarealer foretager husdyrgodkendelse.dk automatisk en beregning af arealet i ha og en klassifikation af, hvor stor en del af arealet der ligger inden for nitratklasse 1-3 og nitratfølsomme indvindingsområder. For inddelingen i fosforklasser 1-3 beregner systemet på baggrund af ”fosforkortet”, hvilke dele der ligger i oplandet til kystvande i Natura 2000 områder overbelastet med fosfor. Derudover tager fosforberegningen hensyn til fosforkortets opland, arealets jordbunds-klasser og dræningsforhold.

Nitrat til overfladevand

Egne og forpagtede arealer ligger fordelt i nitratklasser som følger:

Nitratklasse 2 – 249,91 ha

Nitratklasse 3 – 94,42 ha

Der er beregnet en gennemsnitlig reduktionsprocent på 60,89. Ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk bør der stilles vilkår om tiltag

til reduktion af kvælstofudvaskning ved et dyretryk på mere end 0,85 DE/ha. Ansøger ønsker et dyretryk på 1,11 DE/ha ved produktion af 5000 slagtesvin og 24.000 smågrise og et dyretryk på 1,1 DE/ha ved produktion af 50.600 smågrise og har valgt ekstra arealer med efterafgrøder som virkemiddel til at sikre et acceptabelt udvaskningsniveau for nitrat. Det er beregnet i husdyrgodkendelse.dk, at der skal etableres 4 % ekstra arealer med efterafgrøder i forhold til efterafgrødegrundlaget, end det de generelle regler foreskriver. Udvasningen af N til overfladevand er beregnet til maksimalt (DE_{max}) at måtte være 47,8 kg N/ha hhv. 48,1. Det er beregnet, at udvasningen med de 4 % ekstra areal med efterafgrøder vil blive på reelt (DE_{reel}) 47,8 hhv. 48,1 kg N/ha. DE_{max} er et udtryk for udvasningen i kg N/ha, hvis ansøger udbringer præcist den maksimalt tilladte mængde husdyrgødning, svarende til 0,8524 DE/ha. DE_{reel} er et udtryk for udvasningen i kg N/ha ved anvendelse af den mængde husdyrgødning, som ifølge ansøgningen skal udbringes pr. ha, nemlig 1,1 DE/ha, men hvor der medregnes det valgte virkemiddel og det valgte sædskifte. I nudrift beregnes nitratudvasningen til overfladevand til højst 48,7 kgN/ha. I ansøgt drift med 4 % ekstra arealer med efterafgrøder udover Plantedirektoratets krav beregnes udvasningen til maksimalt 47,8 hhv. 48,1 kg N/ha/år. Der bliver således tale om en mindre nitratudvaskning til overfladevand i ansøgt drift i forhold til nudrift.

Nitrat til grundvand

Før kommunen kan meddele godkendelse til det ansøgte husdyrbrug, skal der foretages en klarlægning af om gødningsanvendelsen medfører en påvirkning af drikkevandsressourcen, som vurderes at udgøre en trussel mod vandkvaliteten. Til brug herfor er der udarbejdet et kortværk over nitratfølsomme indvindingsområder. Disse områder er udpeget i områder med særlig drikkevandsinteresser (OSD) og i indvindingsområder til almene vandforsyningsanlæg uden for disse. Kortværket danner blandt andet grundlag for vurderingen i denne sag. Kortværket vil løbende blive opdateret efterhånden som de statslige miljøcentre får udført en detailkortlægning (zoner) af områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsområder uden for disse, herunder de nitratfølsomme indvindingsområder. På baggrund heraf sammen med en vurdering af forureningskilder vil der fra de statslige miljøcentre blive udpeget indsatsområder med hensyn til nitrat. Dette vil sluttelig blive iværksat gennem de kommunale indsatsplaner. Når udvasningen overstiger 50 mg N/l i ansøgt drift kan der ikke tillades nogen merbelastning. Udvasningen beregnes i Farm-N i husdyrgodkendelse.dk og beregningerne viser, at der ikke sker nogen merbelastning. Kun en enkel mark ligger indenfor nitratfølsomt indvindingsområde. De ekstra arealer med efterafgrøder sikrer en lavere udvaskning i ansøgt drift i forhold til nudrift, således at udvasningen

falder fra 59 mg NO₃/l til 58 mg NO₃/l. Det ansøgte er således en forbedring i forhold til nudrift.

Fosfor

En stor del af udbringningsarealerne, 266,81 ha, ligger i fosforklasse 0. Ca. 73 ha ligger i fosforklasse 1. Kun 4,41 ha ligger i fosforklasse 2 og 0,09 ha i fosforklasse 3. For arealerne i fosforklasse 0, er der ingen krav, i fosforklasse 1 må fosforoverskuddet ikke stige mere end 4 kg/ha/år, i fosforklasse 2 må fosforoverskuddet ikke stige i forhold til nudrift, mens der skal være fosforbalance i fosforklasse 3. Disse krav er overholdt med det ansøgte. Der kan ikke stilles vilkår på markniveau. Derfor beregner Husdyrgodkendelse.dk et gennemsnitligt krav for fosforoverskuddet for samtlige 344,34 ha. Det gennemsnitlige overskud pr. ha på bedriften er beregnet til hhv. 0,1 og 3,4 kg P/ha/år, hvor kravet er hhv. 6,9 og 12,2 kg P/ha/år.

Vurdering af næringsstoffernes påvirkning

Fra Miljøministeriets Vand- og Naturplaner er under områdebeskrivelser bl.a. oplyst: "Lillebæltområdet har en størrelse på 993 km², hvilket svarer til ca. 28 % af Fyns areal." Harmoniarealet i de tre fynske oplandskommuner: Nordfyns, Middelfart og Assens udgør samlet godt 70.000 ha. Nogle af disse afvander til Odense Fjord vandområdet, men langt den overvejende del afvander til Lillebælt. Af disse ca. 70.000 ha udgør denne konkrete sags udbringningsarealer på 344 ha en ubetydelig del. Assens Kommune vurderer, at påvirkning af overfladevand og grundvand fra den aktuelle ejendom er af mindre betydning, idet ejendommens udbringningsarealer, 344 ha, udgør mindre end 0,5 % af det samlede harmoniareal, der afvander helt eller delvist til de beskrevne vandområder. Da det herudover ud fra beregningerne i husdyrgodkendelse.dk kan godtgøres, at der ikke sker en merbelastning med nitrat, men derimod en mindrebelastning af overfladevand fra den ansøgte produktion, hvis der anvendes ekstra efterafgrøder som virkemiddel, kan det ansøgte godkendes. Det ansøgte vurderes at være en forbedring i forhold til udvaskning af nitrat i forhold til nudrift. Der skal stilles vilkår om 4 % ekstra arealer med efterafgrøder i forhold til det de generelle regler foreskriver. Den ansøgte produktion har årligt et større fosforoverskud, end nudriften giver anledning til. Kun en meget lille del af udbringningsarealerne ligger i fosforklasse 3 med fosfortal over 6. Med det ansøgte fosforoverskud, som er mindre end 4 kg /ha/år, vurderer Assens Kommune, at der ikke vil være en risiko for fosforudvaskning fra udbringningsarealerne, da arealerne i godkendelsesperioden ikke vil komme over fosfortal 6. Ved revurdering af godkendelsen om 8 år, vil det være væsentligt igen at inddrage fosfortal for en nøje vurdering i forhold til det til den tid gældende beskyttelsesniveau, jf. de kommende vand- og naturplaner. Assens Kommune vurderer, at påvirk-

ningen fra ansøgte produktion, hverken i sig selv eller i kumulation med andre husdyrbrug forringer mulighederne for opretholdelse af gunstig bevaringsstatus for de pågældende vandområder.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

I dette afsnit foretager vi en vurdering af, om der i tilstrækkeligt omfang er benyttet BAT. For § 12 husdyrbrugene skal redegørelsen som minimum indeholde følgende punkter

– Management

1. Beskrivelse af hvilke ledelses- og kontrolrutiner der anvendes for at styre husdyrbrugets miljøforhold herunder de anvendte teknologier

– Anvendelse af bedste tilgængelige teknik inden for områderne:

2. Foder
3. Staldindretning
4. Forbrug af vand og energi
5. Opbevaring/behandling
6. Udbringning

Management

BAT indenfor management/godt landmandskab er i BREF (referencedokument for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. På bedriften er taget følgende forholdsregler:

Bedriftspersonalet deltager i relevant uddannelse og træning. Reparations- og vedligeholdelsesprogrammet for bygninger og udstyr sikrer, at disse altid er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene.

Der bliver i forbindelse med udvidelsen og opførelsen af de nye stalde udarbejdet en beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier og gylle, brand mv. er beskrevet.

Egenkontrol

Der føres løbende kontrol med gyllebeholderens flydelag og med udbringningen af gylle. Ligesom der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning. Der føres løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild. Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene efter behov. På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor management. Godt landmandskab er en vigtig del af BAT. Selvom det er svært at kvantificere miljøfordele med hensyn til emissionsreduktioner eller reduktioner i brug af energi og vand er det tydeligt, at ansvarsbevidst driftsledelse vil bidrage til en forbedret miljøpræstation.

Foder

Der er på ansøgningstidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring. Der er således ikke indtastet oplysninger om indhold i foderet i nudrift. Der anvendes i dag benzoesyre i produktionen, men da der arbejdes meget med foderoptimering og med forskellige foderemner, ønsker ansøger ikke at blive bundet til anvendelse af en bestemt mængde benzoesyre i foderet. Generelt anvendes der hjemmeblandet vådfoder indeholdende fytase og et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer. På den baggrund vurderer ansøger, at han lever op til BAT på foder.

Staldindretning

Det fremgår af notat fra Miljøstyrelsen af 28. januar 2008 "FAQ om vilkår om BAT", at man i forhold til eksisterende stalde skal give rimelige tidsfrister for, hvornår en eksisterende stald skal leve op til BAT, og det som oftest betyder, at fristen stilles ud fra det tidspunkt, hvor de eksisterende stalde næste gang skal gennemgribende renoveres. Der skal altid være proportionalitet mellem miljøeffekten og omkostningerne i et krav om BAT.

Slagtesvin

Der etableres en ny stald med delvis fast gulv og drænet/spaltegulv. Stalden kan uden yderligere omstilling veksle mellem produktion af slagtesvin eller smågrise.

Smågrise

Den eksisterende stald er indrettet med fuldspaltegulv, hvilket vil blive ændret i forbindelse med udvidelsen til delvist spaltegulv 25 - 50 % fast.

Ansøgt smågrisestald

Den eksisterende sostald er indrettet med fuldspaltegulv, hvilket vil blive ændret i forbindelse med ændringen til smågrise. Der etableres delvis fast gulv.

Den eksisterende stald er indrettet med fuldspaltegulv, hvilket vil blive ændret i forbindelse med udvidelsen til delvist spaltegulv 25 - 50 % fast.

Ansøgers konsulent har opstillet en tabel over udgifterne til de forskellige mulige teknologier samt en opgørelse over årlige driftsomkostninger: Gyllekøling, gylleforsyning, fodertilpasninger og overdækning af gyllebeholder. Se bilag 5. Det fremgår af tabellen, at der vil være proportionalitet i at stille krav om fast overdækning af gyllebeholder samt at indføre foderkorrektioner mht. proteinindhold. Assens Kommune er opmærksom på, at der er høringsudkast fra Miljøstyrelsen omkring emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Heraf fremgår det, at der i visse tilfælde vil være muligt at stille krav om mindre ammoniakemission også i eksisterende stalde. Assens Kommune vurderer dog, at de

beregninger som ansøgers konsulent har fremsendt dokumenterer, at det vil være i strid med proportionalitetsprincippet at kræve yderligere ammoniakreducerende teknologi indført.

Forbrug af vand og energi

Vandbesparende foranstaltninger

Den væsentligste vandbesparelse opnås gennem anvendelsen af valle (der er et affaldsprodukt fra mejerierne). Det nedsætter vandforbruget betydeligt.

Derudover er der almindelig godt landmandskab i forbindelse med følgende:

Drikkepipler er anbragt over foderkoppen/truget, så spild af vand ikke blot løber til gyllekanalen.

Vask af staldene foregår med højtryksrensere, efter at afsnittet har været iblødsat for at spare på brugen af vand og strøm til højtrykrensere.

Der er daglig kontrol i staldene, og småreparationer af vandingsystemet foretages straks, mens der tilkaldes service til større skader.

Energi

Energibesparende foranstaltninger

Det forventes at såvel ventilationsanlægget, staldbelysningen og foderhåndteringen/blandingen vil blive opdateret betydeligt, og at det betyder en væsentlig bedre udnyttelse af strømmen. Ventilationsanlægget i de nye stalde vil blive styret efter multisteppeprincippet, således at ventilatorerne kobles ind efter behov, samtidig med at enkelte er frekvensstyrede med trinløs regulering. Ventilationen er overordnet styret af et temperaturreguleret styringssystem, der sikrer, at der ventileres optimalt med hensyn til både temperaturen i staldene og elforbruget. Der opsættes lavenergi lysstofrør i de nye stalde, og i den eksisterende stald isættes lavenergirør i forbindelse med den løbende udskiftning.

Hele foderhåndteringen vil blive renoveret. Der vil i den forbindelse blive fokuseret meget på at energieffektiviteten i de enkelte processer. Der skal stilles vilkår om, at der månedlig skal føres logbog over vand- og energiforbrug.

Der skal stilles vilkår om, at ejendommen skal gennemgås af en energikonsulent med henblik på at finde muligheder for energibesparelser.

Opbevaring/Behandling

Der etableres fast overdækning på den eksisterende gyllebeholder, hvilket er at betegne som bedst tilgængelige opbevaringsteknik. Ammoniakfordampningen fra gylletanken halveres derved i forhold til naturligt flydelag. Der skal stilles vilkår om, at gyllebeholderen skal være forsynet med fast overdækning.

Udbringning

Konkret udbringes husdyrgødningen under hensyn til de generelle regler, og foregår desuden i videst mulig omfang efter godt landmandskab, hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding, planternes udbytte og kvælstofudnyttelsen.

Der vil kunne forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker i forbindelse med udbringning af gylle.

Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Gylle udbringes med slæbeslanger. Udbringning sker efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen

Hvor gyllen køres ud på veletablerede afgrøder, minimeres ammoniakfordampning og lugtgenerne pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene. Flere af udbringningsarealerne grænser op til eller omkranser C- og D-målsatte naturområder, som eng, mose og overdrev. Ved udbringning af gylle bør der udvises påpasselighed, så der ikke opstår risiko for afstrømning til disse områder.

Kun 5 ha af bedriftens udbringningsarealer ligger inden for bufferzoner til husdyrlovens § 7 områder.

Der skal stilles vilkår om nedfældning af flydende husdyrgødning på sort jord og vedvarende græs.

Assens Kommunes vurdering af BAT

Det er Assens Kommunes vurdering, at det ansøgte projekt i rimeligt omfang inddrager anvendelsen af den bedste tilgængelige teknologi som vurderet under de enkelte punkter.

Alternative muligheder

Den ansøgte udvidelse af staldanlægget mod nord bygger videre på den eksisterende bygningsmasse. Der er ikke fundet andre økonomisk rentable alternativer. Desuden er den ansøgte placering hensigtsmæssig i forhold til omboende, og placeringen af den nye stald synes ikke at være i strid med det landskabelige indtryk af området. Der er ingen begrundelse for at overveje en placering i det åbne land.

o-alternativ

o-alternativ til den ansøgte produktion er uændret dyrehold. Herved vil der ikke ske en renovering af de eksisterende so- og smågrisestalde, og der vil fortsat være fuldspaltegulv i disse. Dette er ikke ønskeligt hverken ud fra ønsket om at begrænse ammoniakfordampningen eller ud fra ønsket om forbedret dyrevelfærd. Samlet sker der kun en

meget lille stigning i udledningen af ammoniak fra anlægget med det ansøgte.

9. Sammenfatning

Assens Kommune vurderer, at det ansøgte kan godkendes og gennemføres under forudsætning af, at der stilles særlige vilkår som angivet under de enkelte vurderingspunkter.

10. Partshøring og offentlighed

Assens Kommune har orienteret beboere indenfor det beregnede konsekvensområde. Ansøgningen har været annonceret i Folkebladet i Assens Kommune og offentliggjort på Assens Kommunes hjemmeside i 14 dage. Der er kommet bemærkninger ind vedrørende lugtgener fra omboende. Da alle afstandskrav er overholdt, er der ikke hjemmel til at kræve afhjælpende foranstaltninger. Der stilles vilkår om god staldhygiejne og optimal ventilation. Udkast til godkendelse har været annonceret i folkebladet i Assens Kommune og været offentliggjort på www.assens.dk i 6 uger inden endelig godkendelse meddeles. Der er ikke kommet indsigelser eller bemærkninger til projektet i perioden.

Venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Dorthe Toft'.

Dorthe Toft
Agronom

